

Sosiaali- ja terveystilastot

PL 220, 00531 Helsinki

Puh. (09) 3967 2244 Eija Vuori

Puh. (09) 3967 2279 Mika Gissler

Fax. (09) 3967 2324

e-mail: etunimi.sukunimi@stakes.fi

**Kivunlievitys ja muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain -
tiedonantajapalaute 19/2002**

Synnytyksen kivunlievitys on kattavaa: vuonna 2001 jotain kivunlievitystä sai yhteensä 85 prosenttia kaikista ja 94 prosenttia ensimmäistä kertaa synnyttävistä alatiesynnyttäjistä (syntymärekisterin trendejä). Mitä tahansa kivunlievitystä saaneiden ensisynnyttäjien osuus ylitti 90 prosenttia 37 sairaalassa vuonna 2000-2001, kun vuonna 1996-1997 vastaavia sairaaloita oli 22.

Epiduraalipuudutus on lisääntynyt nopeasti, myös pienissä sairaaloissa. Vuosina 1996-1997 ensisynnyttäjistä 47,3 prosenttia sai epiduraalipuudutuksen kun vastaava luku oli vuonna 2000-2001 64,7 prosenttia. Epiduraalipuudutuksen saaneiden osuus kaikista synnyttäjistä oli huomattavan pieni myös yliopistosairaloissa. Vuosina 1996-1997 koko maan kaikista synnyttäjistä vain 27,3 prosenttia oli saanut epiduraalipuudutuksen ja vastaava luku oli 39,5 prosenttia vuonna 2000-2001 (taulukko 4).

Ensisynnyttäjien paraservikaalipuudutuksen osuus on vähentynyt tasaisesti. Vuonna 2000-2001 paraservikaalipuudutuksen saaneiden osuus kaikista synnyttäjistä oli 22,3 prosenttia ja ensisynnyttäjistä 16,2 prosenttia. Prosentuaalisesti eniten paraservikaalipuudutusta käytettiin sairaaloissa, joissa on hoidettu 750-1499 synnytystä vuodessa; 32,2 prosenttia kaikista synnyttäjistä ja 29,5 prosenttia ensisynnyttäjistä vuonna 2000-2001 (taulukko 4). Muissa Pohjoismaissa paraservikaalipuudutuksen käyttö on vähäistä.

Syntymärekisterin trendejä 1991-2001

	1991	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Kivunlievitys									
vähintään jokin									
pl. keisarileikkaukset	67,1	72,5	78,0	79,2	79,2	82,2	83,7	84,8	84,9
epiduraali									
pl. keisarinleikkaukset	14,4	15,9	22,0	28,4	26,3	31,7	35,5	39,0	40,2
Keisarileikkaukset									
Kaikki	14,5	14,7	15,8	15,9	15,8	15,6	16,0	16,0	16,7
Episiotomia									
pl. keisarileikkaukset	55,6	52,3	47,1	42,3	42,1	41,5	42,6	41,8	36,6

Pudendaalipuudutuksen käyttö on Suomessa perinteisesti vähäistä, mutta yleistynyt selvästi sairaaloissa, joissa on 750-1499 synnytystä vuodessa. Vuonna 2000-2001 yliopistosairaaloissa kyseistä kivunlievitystä käytettiin 2,0 prosentille kaikista synnyttäjistä kun osuus oli 6,4 prosenttia sairaaloissa, joissa on 750-1499 synnytystä vuodessa (taulukko 4).

Ilokaasun käyttö on myös jonkin verran yleistynyt kaikissa sairaaloissa. Vuonna 2000-2001 prosentuaalisesti eniten ilokaasua käytettiin sairaaloissa, joissa on yli 1500 synnytystä vuodessa; kaikkien synnyttäjien kohdalla osuus oli 63,1 ja ensisynnyttäjillä 69,8 prosenttia, kun koko maan vastaavat luvut olivat 51,8 ja 58,7 prosenttia (taulukko 4).

Sairaaloilla on hyvin erilaisia käytäntöjä kirjata tietoja syntymärekisterilomakkeen kohtaan "muu puudutus tai lääkitys", joten sairaaloittaisissa luvuissa on suuria vaihteluita. Suurimmat prosenttiluvut olivat pienillä sairaaloilla. Muutamien pienempien sairaaloiden korkeat prosentit johtunevat vaihtoehdoisen lääketieteen kivunlievitysmenetelmien merkitsemisestä tähän kohtaan. Spinaalipuudutusta ja erityisesti kombinoitua spinaali-epiduraalipuudutusta (CSE) käytetään maailmalla entistä enemmän synnytysanalgesiaan. Muu puudutus- tai lääkitystietoihin on ilmeisesti enenevässä määrin merkitty spinaali- ja kombinoitu spinaalipuudutus, spinaalipuudutus tai kombinoitu spinaalieupeiduraalipuudutus (taulukot 2, 3 ja 4). Näitä käytetään paljon esim. Etelä-Pohjanmaan keskussairaalassa ja Oulun yliopistollisessa sairaalassa. Yhtenäistä rekisteröintikäytäntöä ei vielä ole. Vuonna 1996-1997 muuta puudutusta tai lääkitystä saaneiden ensisynnyttäjien osuus ylitti 50 prosenttia 12 sairaalassa, mutta vuonna 2000-2001 näitä sairaaloita oli jo 21 (taulukko 3).

Keisarileikkaus synnytystapana on yleistynyt vähitellen, kuten muissakin länsimaissa. Vuonna 1991 oli keisarileikkausten osuus kaikkien synnyttäjien kohdalla 14,1 prosenttia ja ensisynnyttäjillä 17,5 prosenttia kun vastaavat luvut vuonna 2001 olivat 16,2 ja 20,1 prosenttia. Vuonna 2001 neljässä sairaalassa ensisynnyttäjien keisarileikkausprosentit olivat yli 30 prosenttia (taulukot 7 ja 8).

Vuonna 2000-2001 alateitse synnyttäneitä oli 77,4 prosenttia kaikista synnyttäjistä ja 68,1 prosenttia ensisynnyttäjistä. Koko maassa perätilan ulosauttoja tai -vetoja oli 0,5 prosenttia kaikista synnyttäjistä ja 0,6 prosenttia ensisynnyttäjistä. Perätilojen ulosautot ovat hiukan vähentyneet, koska perätiloja sektoidaan yhä useammassa tapauksessa (taulukot 5 ja 6).

Vuonna 2000-2001 imukuppsynnytyksiä oli yliopistosairaaloissa 5,5 prosenttia kaikista synnytyksistä ja ensisynnytyksistä 10,2 prosenttia. Sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä, vastaavat luvut olivat 6,7 ja 13,3 prosenttia. Joissakin pienissä sairaaloissa se oli vieläkin korkeampi. Yhteen tällaiseen sairaalaan on hankittu sikiö-Ekg (STAN), minkä toivotaan osaltaan jatkossa vähentävän imukuppsynnytyksiä (taulukot 5 ja 6).

Pihtisynnytyksiä on prosentuaalisesti hyvin vähän; koko maassa 0,1 prosenttia kaikista synnytyksistä. Määrällisesti katsottuna ne keskittyvät muutamaisiin sairaaloihin (taulukot 5 ja 6).

Synnytysten käynnistysten osuudet vaihtelevat sairaaloittain. Muutamassa pienemmässä sairaalassa (alle 750 synnytystä vuodessa) käynnistysprosentit ovat yli 30 prosenttia. Tähän voi vaikuttaa osaltaan se, ettei niissä hoideta viikonloppuisin synnytyksiä (esim. Forssan sairaala, kaikki synnyttäjät 34,2 prosenttia). Koko maan käynnistysprosentti kaikkien synnyttäjien osalta oli 15,0 prosenttia, mutta sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä vuodessa, vastaava luku oli 19,4 prosenttia (taulukot 9 ja 10).

Samoin oksitosiinin käyttö synnytyksen yhteydessä vaihtelee sairaaloittain. Vuonna 2000-2001 oli kuusi sairaalaa, joissa oli oksitosiinia käytetty yli 80 prosentille ensisynnyttäjistä. Prosentuaalisesti eniten sitä käytettiin sairaaloissa, joissa oli yli 1500 synnytystä vuodessa (kaikki synnyttäjät 52,5 % ja ensisynnyttäjät 72,8 %). Koko maan vastaavat luvut olivat 45,8 % ja 63,8 % (taulukot 8 ja 9).

Prostaglandiinin käyttö synnytyksen yhteydessä on melko vähäistä ja vähentynyt koko ajan. Sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä vuodessa, kaikkien synnyttäjien prostaglandiinin käytön prosentuaalinen osuus oli 9,0 ja ensisynnyttäjillä 9,6 kun koko maan vastaavat luvut olivat 6,2 ja 7,0 prosenttia (taulukot 9 ja 10).

Episiotomia eli välilihan leikkaus on ainoa toimenpide, joka on selvästi vähentynyt. Kaikkien alakautta synnyttäneiden kohdalla (monisikiöiset synnytykset mukaan luettuina) episiotomioita tehtiin vuonna 1991 55,6 prosentille synnyttäjistä ja vuonna 2001 vastaava luku oli 36,6 prosenttia (syntymärekisterin trendejä). Vuonna 2000-2001 kaikkien synnyttäjien episiotomiaprosentti oli 39,1 ja ensisynnyttäjien 68,2 prosenttia, kun huomioidaan vain yksisikiöiset ja alakautta synnyttäneet. Kaikkien synnyttäjien korkeimmat prosentit episiotomioiden suhteen sairaaloittain olivat yli 60 prosenttia ja matalimmat alle 20 prosenttia. Ensisynnyttäjien kohdalla vastaavat luvut ovat lähes 90 ja noin 30 prosenttia. Erot johtunevat sairaaloiden erilaisista synnytyksen hoitokäytännöistä (taulukot 9 ja 10).

Sairaalakohtaisesti vertailtuna synnytykset ovat keskittyneet suurimpiin sairaaloihin. Vuonna 2001 lopussa synnytystoiminta on lopetettu Rauman ja Varkauden sairaaloista ja vuonna 2002 Forssan sairaalasta. Vuoden 2003 alussa synnytyssairaloita on 37. Vääränlaista informaatiota voidaan saada niiden sairaaloiden luvuista, joiden synnytystoiminta on vähitellen loppunut, koska toiminta on usein ajoittunut vain arkipäiville ja viikonlopun synnytykset ja mahdolliset hätäkeisari-leikkaukset tehdään muissa sairaaloissa. Ensisynnyttäjien osuus vaihteli sairaaloittain huomattavasti 25 prosentista 51 prosenttiin. Eniten ensisynnyttäjiä oli suurten kaupunkien sairaaloissa ja yliopistollisissa sairaaloissa (taulukko 1).

Taulukot:

Taulukko 1: Synnytykset sairaaloittain 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001

Taulukko 2: Kivunlievitys sairaaloittain, kaikki synnyttäjät 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001

Taulukko 3: Kivunlievitys sairaaloittain, ensisynnyttäjät, 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001

Taulukko 4: Kivunlievitys sairaalatyypeittäin, kaikki ja ensisynnyttäjät, 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001

Taulukko 5: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät, 2000-2001

Taulukko 6: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät, 2000-2001

Taulukko 7: Keisarileikkaukset sairaaloittain, kaikki synnyttäjät, 1987-2001

Taulukko 8: Keisarileikkaukset sairaaloittain, ensisynnyttäjät, 1987-2001

Taulukko 9: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät 2000-2001

Taulukko 10: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät 2000-2001

Taulukoiden lukuohjeita:

Taulukossa 1 on synnytysten lukumäärät sairaaloittain kaksivuotisjaksoissa vuosilta 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001. Ensimmäisessä sarakkeessa on laskettu yhteen kaikki synnytykset, seuraavissa sarakkeissa on erikseen kaikkien synnyttäjien ja ensisynnyttäjien lukumäärät, joista on vähennetty keisarileikkaukset ja monisikiöiset synnytykset.

Kivunlievitystaulukot (2, 3 ja 4) ovat kaksivuotisjaksoissa vuosilta 1996-1997, 1998-1999 ja 2000-2001 sairaalakohtaisen vaihtelun vähentämiseksi. Taulukot on laskettu alakautta synnyttäneiden ja yksisikiöisten synnytysten lukumäärien mukaan.

Synnytystapa- ja keisarileikkaustaulukoissa luvut on laskettu yksisikiöisten synnytysten mukaan (5, 6, 7, 8). Keisarileikkausprosentit ovat laskettu vuosittain. Synnytystapaa koskevat luvut on laskettu kaksivuotisjaksolta 2000-2001. Kivunlievitys, synnytystapa ja muita synnytystoimenpiteitä koskevia lukuja on myös lisäksi tarkasteltu sairaalatyypeittäin (taulukot 4, 5, 6, 9 ja 10).

Muita synnytystoimenpiteitä koskevissa taulukoissa (9 ja 10) luvut on laskettu alakautta synnyttäneiden ja yksisikiöisten synnytysten lukumäärien mukaan. Luvut on laskettu kaksivuotisjaksolta 2000-2001.

Aikaisemmin tilastoväärityksiä on tullut sen vuoksi, että esimerkiksi epiduraalipuudutuksen saaneiden osuus on koskenut kaikkia synnyttäjiä. Tällöin sairaaloissa, joissa on ollut korkea keisarileikkausprosentti, epiduraalipuudutuksen saaneiden prosentuaalinen osuus on ollut liian matala. Tämän vuoksi taulukot on tehty vain alakautta synnyttäneiden ja yksisikiöisten synnytysten lukumääristä. Sairaalakohtaiset luvut perustuvat pääasiassa kahden vuoden tietoihin satunnaisvaihtelun pienentämiseksi.

Menetelmät:

Syntymärekisterissä on vuodesta 1987 lähtien tietoja kaikista Suomessa synnyttäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Rekisteriin otetaan mukaan kaikki elävänä syntyneet lapset ja ne kuolleena syntyneet, joiden syntymäpaino on vähintään 500 g tai joiden gestaatioikä on vähintään 22 viikkoa. Jokaisesta syntyneestä lapsesta on sairaalassa täytettävä seitsemän päivän ikään mennessä lomake, joka lähetetään joko paperi- tai atk-muodossa Stakesiin. Kotisyntyneiden osalta lomakkeen täyttämistä huolehtii synnytyksessä avustanut kättilö tai lääkäri. Stakesiin lähetetyt tiedot tarkastetaan, ja puuttuvat sekä virheelliseksi epäillyt tiedot tarkistetaan sairaalasta. Syntymärekisteristä puuttuu pieni osa vastasyntyneistä. Tämän vuoksi syntymärekisteriä täydennetään Väestörekisterikeskuksen elävänä syntyneiden lasten tiedoilla sekä Tilastokeskuksen kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen viikon aikana kuolleiden lasten tiedoilla.

Tätä palautetta varten kukin sairaala sai tarkistettavakseen omat tietonsa. Palautteen taulukot korjattiin sairaalan antamien uusien tietojen perusteella. Samalla kysyttiin lupaa sairaalakohtaisten tietojen julkaisemiseksi. Yksikään sairaala ei vastustanut tietojensa julkaisemista. Kliinisenä asiantuntijana kivunlievityksen osalta toimi LT Johanna Sarvela (HUS).

Määritelmät:

Elävänä syntynyt: Vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu.

Imeväiskuolleisuus: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti.

Kuolleena syntynyt: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän.

Perinataalikuolleisuus: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 vrk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22+0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen sikiön tai lapsen syntymiseen johtava tapahtuma. 22-23 raskausviikolla ($\leq 24+0$ rvk) Terveystieteiden tutkimuskeskuksen luvalla tehty raskauden keskeytys ei ole synnytys.

Kivunlievitys: Luokitus perustuu 'Ilmoitus syntyneestä lapsesta' lomakkeeseen. Tällä hetkellä tietoa kerätään vain epiduraali-, paraservikaali-, pudendaalipuudutuksesta, ilokaasusta ja muusta puudutuksesta tai lääkityksestä. Tilastoihin on myös merkitty, jos on käytetty mitä tahansa näistä kivunlievitysmenetelmistä.

Syntymätapa: Luokitus perustuu 'Ilmoitus syntyneestä lapsesta' lomakkeeseen. Vaihtoehtoja on kuusi: alatiesynnytys, perätilan ulosautto- ja veto, pihtisynnytys, imukuppisynnytys, suunniteltu keisarileikkaus ja muu keisarileikkaus. Häätäkeisarileikkauksia ja muita kiireellisiä keisarileikkauksia ei voi erotella syntymärekisterin nykymuotoisesta lomakkeesta.

Smärtlindring och andra ingrepp vid förlossning enligt sjukhus – uppgiftsgivarrespons 19/2002

Användningen av smärtlindring vid förlossningar är omfattande: år 2001 fick sammanlagt 85 procent av alla föderskor (vaginal förlossning) och 94 procent av alla förstföderskor någon form av smärtlindring (trender i födelseregisteret). Under åren 2000 - 2001 var andelen förstföderskor som fick någon form av smärtlindring 90 procent vid 37 sjukhus, när procenttalet var 22 vid motsvarande sjukhus under åren 1996 - 1997.

Användningen av epiduralbedövning har ökat snabbt även vid mindre sjukhus. Från år 1996 till 1997 fick 47,3 procent av förstföderskorna epiduralbedövning, när motsvarande procenttal var 64,7 under åren 2000 - 2001. Andelen föderskor som ordinerades epiduralbedövning var anmärkningsvärt låg också vid universitetssjukhusen. Under åren 1996 - 1997 hade endast 27,3 procent av föderskorna totalt sett fått epiduralbedövning och motsvarande procenttal var 39,5 mellan åren 2000 och 2001 (tabell 4).

Användningen av paracervikalbedövning vid förstföderskornas förlossningar har minskat stadigt. Åren 2000 - 2001 var andelen föderskor som fått paracervikalbedövning 22,3 procent och för förstföderskornas del 16,2 procent. Procentuellt sett mest användes paracervikalbedövning vid sjukhus med 750 - 1499 förlossningar om året; 32,2 procent av alla föderskor och 29,5 procent av förstföderskorna under åren 2000 - 2001 (tabell 4). I de övriga nordiska länderna är användningen av paracervikalbedövning obetydlig.

Trender i födelseregistret 1991-2001

	1991	1993	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Smärtlindrande									
åtminstone någon									
exskl. kejsarsnitt	67,1	72,5	78,0	79,2	79,2	82,2	83,7	84,8	84,9
epidural									
exskl. kejsarsnitt	14,4	15,9	22,0	28,4	26,3	31,7	35,5	39,0	40,2
Kejsarsnitt									
Alla	14,5	14,7	15,8	15,9	15,8	15,6	16,0	16,0	16,7
Episiotomi									
exskl. kejsarsnitt	55,6	52,3	47,1	42,3	42,1	41,5	42,6	41,8	36,6

Pudendusblockad används traditionellt i mindre mån, men metoden har blivit betydligt allmännare vid sjukhus med 750 - 1499 förlossningar om året. Under åren 2000 - 2001 användes denna form av smärtlindring vid universitetssjukhus i 2,0 procent av alla förlossningar, medan andelen var 6,4 procent vid sjukhus med 750 - 1499 förlossningar om året (tabell 4).

Användningen av lustgas har också ökat i någon mån vid alla sjukhus. Under åren 2000 - 2001 användes lustgas procentuellt mest vid sjukhus med flera än 1500 förlossningar om året; för alla föderskor var andelen 63,1 procent och för förstföderskornas del 69,8 procent, medan motsvarande procenttal för hela landet var 51,8 och 58,7 (tabell 4).

Sjukhusen uppvisar en mycket varierande praxis när det gäller att registrera ”annan bedövning eller medicinerig”, vilket leder till stora variationer mellan sjukhusen. De högsta procenttalen förekommer vid mindre sjukhus. Höga procenttal vid vissa mindre sjukhus torde vara en följd av att alternativa smärtlindringsmetoder registreras under ovannämnda punkt. Spinalbedövning och i synnerhet kombinerad spinal - epiduralbedövning (CSE) används alltmer som förlossningsanalgesi ute i världen. Spinal- och kombinerad spinalbedövning, spinalbedövning eller kombinerad spinal-epiduralbedövning har uppenbarligen i allt högre grad klassificerats som ”annan bedövning eller medicinerig” (tabell 2, 3 och 4). Dessa smärtlindringsmetoder används rätt mycket till exempel vid Södra Österbottens centralsjukhus och vid universitetssjukhuset i Uleåborg. Något enhetligt registreringsbruk existerar inte ännu. Från år 1996 till år 1997 hade över 50 procent av förstföderskorna vid 12 sjukhus ordinerats annan bedövning eller medicinerig medan antalet sjukhus under åren 2000 - 2001 uppgick till 21 (tabell 3).

Kejsarsnittens andel av förlossningarna har gradvis ökat och detsamma gäller också för de övriga västlänerna. År 1991 utgjorde kejsarsnittens andel av alla förlossningar 14,1 procent och 17,5 procent av förstföderskornas förlossningar, medan motsvarande procenttal år 2001 var 16,2 och 20,1. Vid fyra sjukhus förlöstes år 2001 drygt 30 procent av förstföderskorna med kejsarsnitt (tabell 7 och 8).

Under åren 2000 - 2001 uppgick de vaginala förlossningarna till 77,4 procent av alla förlossningar medan procenten för förstföderskornas del var 68,1. Av det totala antalet förlossningar var 0,5 procent sätesförlossningar eller sätesextraktioner, för förstföderskornas del var procenten 0,6. Föderskornas sätesförlossningar har något minskat eftersom sätesbjudning allt oftare utgör indikation för kejsarsnitt (tabell 5 och 6).

Under åren 2000 - 2001 förlöstes 5,5 procent av alla föderskor och 10,2 procent av förstföderskorna vid universitetssjukhusen med vakuumentextraktion (sugkopp). Vid sjukhus med färre än 750 förlossningar var motsvarande procenttal 6,7 och 13,3. Vid enstaka mindre sjukhus var procenttalen ännu högre. Till ett av dessa mindre sjukhus har man anskaffat foster-EKG (STAN) i förhoppningen att sugkoppsförlossningarna framöver skall minska (tabell 5 och 6).

Tångförlossningarna är procentuellt sett mycket få; de utgör totalt 0,1 procent av alla förlossningar och har koncentrerats till vissa sjukhus (tabell 5 och 6).

Andelen förlossningar som sätts igång varierar mellan olika sjukhus. Vid några mindre sjukhus (färre än 750 förlossningar per år) överstiger andelen förlossningar som sätts igång rejält 30 procent. En bidragande orsak kan vara att dessa sjukhus inte tar hand om förlossningar under veckosluten (exempelvis sjukhuset i Forssa, alla föderskor 34,2 procent). Igångsättning av förlossning skedde i 15,0 procent av alla förlossningar i hela landet, men vid sjukhus med färre än 750 förlossningar per år var motsvarande procenttal 19,4 (tabell 9 och 10).

Användningen av oxitocin vid förlossningar varierar mellan olika sjukhus. Från år 2000 till år 2001 hade oxitocin ordinerats till 80 procent av förstföderna vid sex sjukhus. Procentuellt mest användes läkemedlet vid sjukhus med fler än 1500 förlossningar om året (av alla föderskor 52,5 % och av förstföderna 72,8 %). Motsvarande procenttal för hela landet var 45,8 och 63,8 (tabell 8 och 9).

Prostaglandin används rätt sparsamt vid förlossningar, och användningen har kontinuerligt minskat. Vid sjukhus med färre än 750 förlossningar om året var den procentuella andelen av alla föderskor som ordinerats prostaglandin 9,0 och av förstföderna 9,6 medan motsvarande procenttal för hela landet var 6,2 och 7,0 (tabell 9 och 10).

Episiotomi, d.v.s. klipp i perineum, är det enda ingreppet som uppvisar en tydlig frekvensminskning. År 1991 utfördes episiotomi vid 55,6 procent av alla vaginala förlossningar inklusive flerbördsförlossningarna, medan motsvarande procenttal år 2001 var 36,6 (trender i födelseregistret). Under åren 2000 - 2001 utfördes episiotomi vid 39,1 procent av alla förlossningar, för förstfödernas del var motsvarande procent 68,2 (enbart enkelbörds- och vaginala förlossningar). Den högsta procenten av utförda episiotomier vid alla förlossningar uppgår enligt sjukhus till drygt 60 procent och den lägsta understiger 20 procent. För förstfödernas del är motsvarande procenttal ca 90 och ca 30. Diskrepansen torde bero på varierande praxis vid sjukhusen, procenten är emellertid nedgående vid alla sjukhus (tabell 9 och 10).

Vid en jämförelse mellan olika sjukhus kan man konstatera en koncentration av förlossningar till de största sjukhusen. Vid slutet av år 2001 hade sjukhusen i Raumo och Varkaus, och vid slutet av år 2002 även sjukhuset i Forssa, upphört med förlossningsverksamhet. I början av år 2003 kommer det att finnas 37 förlossningskliniker. Procentalen för sjukhus som håller på att avveckla sin verksamhet kan ge upphov till missvisande information eftersom verksamheten ofta har förlagts enbart till vardagar. Förlossningar under veckoslut och eventuella akuta kejsarsnitt tas om hand vid andra sjukhus. Förstfödernas antal enligt sjukhus varierade märkbart från 25 procent till 51 procent. Stora städer och universitetssjukhus hade det största antalet förstföderna (tabell 1).

Tabeller:

Tabell 1: Förlossningar efter sjukhus 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001

Tabell 2: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, alla föderskor 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001

Tabell 3: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, förstföderna, 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001

Tabell 4: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhustyp, alla föderskor och förstföderna, 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001

Tabell 5: Förlossningsmetod efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor, 2000 - 2001

Tabell 6: Förlossningsmetod efter sjukhus och sjukhustyp, förstföderna, 2000 - 2001

Tabell 7: Kejsarsnitt efter sjukhus, alla föderskor, 1987 - 2001

Tabell 8: Kejsarsnitt efter sjukhus, förstföderna, 1987 - 2001

Tabell 9: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor 2000 - 2001

Tabell 10: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, förstföderna 2000 - 2001

Läsanvisning för tabellerna:

I tabell 1 är antalet förlossningar enligt sjukhus registrerade i tvåårsperioder från åren 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001. I den första kolumnen är alla förlossningar sammanräknade, i de följande kolumnerna är antalen för alla föderskor och förstföderskor separat med undantag av kejsarsnitten och flerbördsförlossningarna.

Smärtlindringstabellerna (2, 3 och 4) är indelade i tvåårsperioder från åren 1996 - 1997, 1998 - 1999 och 2000 - 2001 för att minimera variationen mellan sjukhus. Tabellerna är uträknade enligt antalet vaginala förlossningar och enkelbördsförlossningar.

I tabellerna som anger förlossningsmetod och kejsarsnitt är antalen beräknade enligt enkelbördsförlossningar (5, 6, 7 och 8). Procenten för kejsarsnitt har beräknats årsvis. De tal som anger förlossningsmetod har beräknats för tvåårsperioden 2000 - 2001. De tal som anges för smärtlindring, förlossningsmetod och andra förlossningsingrepp har också granskats enligt sjukhustyp (tabell 4, 5, 6, 9 och 10).

I de tabeller (9 och 10) som gäller andra förlossningsingrepp är talen beräknade enligt antalet vaginala och enkelbördsförlossningar. Talen är beräknade under tvåårsperioden 2000 - 2001.

Statistiska snedvridningar har tidigare kunnat uppstå till exempel på den grund att andelen föderskor som fått epiduralbedövning har beräknats utgående från alla föderskor. Den procentuella andelen föderskor som fått epiduralbedövning har varit alltför låg vid sjukhus med en hög procentuell andel kejsarsnitt. Därför har tabellerna sammanställts uteslutande enligt antalet vaginala förlossningar och enkelbördsförlossningar.

Metoder:

Födelseregistret innehåller sedan år 1987 uppgifter om samtliga barnaföderskor i Finland samt om de födda barnen. Registret upptar alla levande födda barn och de dödfödda barn vilkas födelsevikt är minst 500 g, eller vilkas gestationsålder är minst 22 veckor. För varje nyfött barn skall sjukhuset inom sju dagar fylla i en blankett som sänds till Stakes antingen i pappers- eller elektronisk form. Vid hemförlossningar ansvarar den barnmorska eller läkare som assisterat vid förlossningen för att blanketten blir ifylld. Uppgifterna granskas på Stakes, varvid bristfälliga eller misstänkt felaktiga uppgifter ytterligare kontrolleras. En smärre del av de nyfödda saknas i födelseregistret. Därför kompletteras födelseregistret med Befolkningsregistercentralens uppgifter om levande födda barn och Statistikcentralens uppgifter om dödfödda barn och barn som dött under den första levnadsveckan.

För denna respons har respektive sjukhus fått kontrollera sina uppgifter. Tabellerna i responsen har korrigerats på basis av de nya uppgifter som sjukhusen har lämnat. Stakes har samtidigt anhållit om tillstånd till publicering av uppgifterna. Inte ett enda sjukhus har motsatt sig en publicering av sina uppgifter. MD Johanna Sarvela (HUS) har fungerat som kliniskt sakkunnig i fråga om smärtlindring.

Definitioner:

Levande född: Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken såsom att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller viljemässiga muskelrörelser oberoende av om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen klippts av.

Spädbarnsdödlighet: Antalet dödsfall bland barn som är under ett år i relation till 1000 levande födda.

Dödfödd: Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning.

Perinatal dödlighet: Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som har avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1000 födda barn.

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till födelsen av ett foster eller ett barn vars gestationstid är minst 22 veckor (22+0 graviditetsveckor) eller barnets eller fostrets vikt är minst 500 gram (500 g). Inducerade aborter som med tillstånd av Rättsskyddscentralen för hälsovården utförs under graviditetsveckorna 22 - 23 (24+0 graviditetsveckor) är inte förlossningar.

De tal som anger användning av smärtlindring baserar sig på variablerna i blanketten för ”Anmälan till registret över födelser”. För tillfället insamlas data endast om epidural-, paracervikal- och pudendalblockad, lustgas och annan anestesi eller medicinering. I statistiken antecknas också ifall vilken som helst av dessa smärtlindringsmetoder kommit till användning.

Klassificeringen av förlossningsmetod baserar sig på blanketten för ”Anmälan till registret över födelser”. Det finns sex alternativ: vaginal förlossning, sätesförlossning, tångförlossning, vakuumentextraktion, planerat kejsarsnitt och annat kejsarsnitt. Akuta kejsarsnitt och andra brådskande kejsarsnitt kan inte särskiljas i den form som blanketten för födelseregistret har i dag.

Taulukko 1: Synnytykset sairaaloittain, kaikki ja ensisynnyttäjät 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001

Tabell 1: Förlossningar efter sjukhus, alla och förstföderskor 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001

Synnytysten lukumäärät/ Antalet föderskor

	kaikki / alla			kaikki / alla (pl. sektiot ja monisikiöiset) (ekskl. kejsarsnitt och flerbörd)			ensisynnyttäjät / förstföderskor (pl. sektiot ja monisikiöiset) (ekskl. kejsarsnitt och flerbörd)		
	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001
Kätilöopiston sairaala	9 201	8 998	9 796	7 825	7 502	8 277	3 814	3 652	4 047
Etelä-Karjalan ks	2 656	2 340	2 351	2 245	2 015	1 992	857	777	810
Keski-Suomen ks	5 417	5 162	5 373	4 488	4 269	4 353	1 611	1 563	1 622
Pohjois-Karjalan ks	3 710	3 477	3 219	3 188	2 970	2 753	1 224	1 079	1 059
Savonlinnan ks	1 116	1 026	933	889	797	738	350	273	268
Vaasan ks	2 286	2 325	2 451	1 923	2 052	2 099	802	824	822
Ålands cs	539	555	523	439	441	415	172	122	162
Kanta-Hämeen ks	2 819	2 882	2 759	2 408	2 388	2 317	923	920	891
Länsi-Pohjan ks	1 580	1 465	1 365	1 304	1 224	1 137	461	437	405
Lapin ks	2 548	2 454	2 121	2 194	2 080	1 744	802	767	632
Mikkelin ks	1 956	1 825	1 769	1 720	1 493	1 454	613	546	530
Satakunnan ks	3 431	3 234	3 341	2 856	2 706	2 811	1 035	1 040	1 139
Kymenlaakson ks	2 175	2 225	2 215	1 775	1 798	1 767	713	688	693
Keski-Pohjanmaan ks	2 437	2 248	2 241	2 007	1 838	1 859	611	599	570
Kainuun ks	1 855	1 611	1 503	1 550	1 364	1 279	555	496	466
Etelä-Pohjanmaan ks	4 132	4 019	4 192	3 545	3 471	3 613	1 206	1 206	1 223
Päijät-Hämeen ks	4 178	3 954	3 974	3 499	3 290	3 278	1 287	1 285	1 268
Porvoon sairaala	1 709	1 691	1 676	1 470	1 441	1 387	544	509	496
Iisalmen as	994	879	735	778	686	544	249	221	187
Kuusankosken as	1 542	1 253	1 210	1 192	964	977	470	371	368
Lohjan as	1 388	1 392	1 376	1 121	1 120	1 118	382	391	406
Loimaan as	737	750	810	619	647	683	227	224	241
Jakobstads sjukhus	1 032	991	903	853	859	773	224	249	237
Rauman as	1 178	972	658	1 038	830	577	419	318	224
Salon as	1 336	1 366	1 296	1 131	1 148	1 082	448	473	388
Varkauden as	907	737	596	741	590	476	268	203	152
Västra Nylands krs	1 265	1 108	1 083	1 087	929	918	423	354	369
Vammalan sairaala	925	898	851	771	763	752	275	266	284
Oulaskankaan sairaala	1 607	1 565	1 591	1 377	1 410	1 433	347	386	378
Vakka-Suomen sairaala	494	472	433	403	359	345	150	128	116
Hyvinkään as	3 173	3 189	3 067	2 607	2 634	2 503	918	1 004	954
Jorvin sairaala	6 927	7 234	6 728	5 868	6 122	5 678	2 399	2 498	2 217
Helsingin yks	9 928	9 068	9 382	7 362	6 741	6 882	2 867	2 717	2 847
Turun yks	7 508	7 304	7 046	6 225	6 113	5 881	2 660	2 595	2 477
Kuopion ys	3 999	3 890	3 989	3 219	3 197	3 210	1 291	1 266	1 283
Oulun ys	6 659	6 580	6 793	5 631	5 536	5 658	1 937	1 884	1 988
Tampereen ys	8 625	8 635	8 872	7 605	7 675	7 717	3 093	3 234	3 215
Kuusamon tk	680	563	495	584	440	426	157	119	119
Forssan sairaala	716	432	345	563	324	257	211	113	97
Raahen tk	737	744	747	596	610	583	170	190	181
Yhteensä / Totalt ⁽¹⁾	118 089	112 761	110 991	98 369	93 870	91 936	37 621	36 249	35 860

¹⁾ Sisältää kaikki synnytykset./ Innehåller alla förlossningar.

Kotisynnytykset, sairaalat, joiden synnytysosasto on lakkautettu ja sairaalat, joissa on viisi synnytystä tai vähemmän, on poistettu.
 Hemförlossningar, sjukhusen med avstängda förlossningsavdelning och sjukhusen med mindre än fem förlossningar är exkluderade.

Taulukko 2: Kivunlievitys sairaaloittain, kaikki synnyttäjät 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001 (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 2: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, alla föderskor 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001 (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

	Epiduraali			Paraservikaali			Pudendaali			Hokaasu			Muu puudutus tai lääkitys			Jokin kivunlievitys		
	Epidural			Paraservikal			Pudendal			Lustgas			Annan bedövning eller medicinering			Någon lindring		
	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001
Kätilöopiston sairaala	49,3	55,9	61,3	6,2	5,3	4,2	0,1	0,2	0,1	48,9	51,0	58,7	5,8	3,7	6,3	75,9	79,2	85,5
Etelä-Karjalan ks	5,7	10,0	24,3	47,6	51,4	49,9	0,4	0,0	0,0	44,0	66,7	62,8	25,7	86,7	42,8	86,9	96,7	91,9
Keski-Suomen ks	14,8	19,3	28,5	9,0	13,5	17,3	0,0	0,3	0,1	24,1	57,6	55,6	28,7	59,7	56,2	76,7	80,7	83,3
Pohjois-Karjalan ks	17,8	22,2	28,3	47,4	47,8	49,2	0,2	0,4	0,3	45,8	48,1	48,5	16,5	18,8	18,3	80,6	83,3	86,9
Savonlinnan ks	14,4	23,0	36,7	15,7	16,2	14,1	1,5	0,9	1,1	20,7	36,0	36,3	50,8	57,2	55,4	68,8	80,1	85,2
Vaasan ks	7,2	12,3	12,6	38,5	40,0	45,7	0,4	0,1	10,1	42,6	55,8	45,0	30,9	40,4	37,1	71,3	82,2	79,4
Ålands cs	21,4	23,8	35,4	0,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	31,3	26,0	23,9	16,3	8,2	52,2	57,1	57,8
Kanta-Hämeen ks	12,9	20,0	22,4	59,4	59,0	60,1	4,1	6,2	22,1	33,7	31,6	40,9	13,7	7,1	3,8	80,8	84,1	88,7
Länsi-Pohjan ks	13,1	16,2	23,0	23,2	23,0	40,0	0,3	0,6	1,2	29,5	36,1	37,7	18,1	37,9	25,8	59,7	72,0	76,3
Lapin ks	20,7	17,8	27,7	6,1	6,2	2,0	0,0	0,0	0,0	55,3	58,0	46,6	41,3	33,8	48,1	77,9	75,6	79,3
Mikkelin ks	17,2	30,9	33,8	15,6	22,6	22,4	0,9	8,2	15,9	30,3	41,9	50,1	69,2	80,4	62,1	89,5	91,5	88,4
Satakunnan ks	12,6	25,8	30,3	15,8	23,6	24,5	6,2	0,2	0,4	58,1	80,1	78,3	25,5	45,2	35,1	85,1	91,9	90,3
Kymenlaakson ks	19,7	-	47,5	25,5	-	7,9	0,8	-	0,5	52,8	-	78,5	17,1	..	41,0	61,5	..	93,3
Keski-Pohjanmaan ks	11,7	16,3	22,8	25,1	19,7	24,0	0,5	0,2	0,5	25,4	29,4	29,5	36,6	32,8	32,3	65,1	65,1	69,4
Kainuun ks	21,9	26,8	39,3	34,6	37,6	32,8	0,4	0,6	0,9	48,3	47,2	32,9	4,9	3,8	13,5	77,0	80,1	84,8
Etelä-Pohjanmaan ks	28,8	40,7	29,2	19,9	14,8	11,7	1,5	3,1	2,3	79,9	76,7	73,5	34,0	38,3	54,3	89,8	91,0	91,7
Päijät-Hämeen ks	21,1	28,6	36,7	8,8	18,2	13,7	2,2	3,2	1,8	81,4	83,5	84,1	40,1	38,0	22,0	88,1	90,9	90,2
Porvoon sairaala	11,7	17,6	24,1	0,3	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	51,7	60,0	58,3	42,7	55,5	48,6	81,8	83,1	84,6
Iisalmen as	17,9	20,7	25,0	5,7	7,1	6,3	1,2	1,0	1,1	17,4	31,9	42,1	39,6	42,4	45,4	59,6	69,4	73,9
Kuusankosken as	9,8	17,3	21,4	28,2	14,1	7,4	0,1	0,3	0,3	78,5	79,6	78,0	26,3	40,0	44,7	86,0	88,0	86,5
Lohjan as	32,3	43,7	52,9	8,2	9,8	7,9	0,3	0,1	0,1	51,4	50,8	41,6	19,1	17,8	43,3	75,2	81,3	87,2
Loimaan as	32,3	39,1	48,5	7,4	10,8	5,0	0,0	0,0	0,0	65,1	68,9	65,9	22,3	21,0	18,0	82,6	86,4	88,4
Jakobstads sjukhus	4,5	6,2	13,8	1,5	1,3	0,5	1,4	2,0	8,9	59,3	53,6	50,7	34,1	43,9	36,6	68,2	66,5	70,1
Rauman as	28,4	28,3	38,8	4,5	4,2	8,7	0,1	0,0	0,2	66,4	67,5	69,7	28,7	34,3	40,7	78,6	82,0	88,6
Salon as	18,8	18,1	19,7	44,0	47,0	51,7	0,3	0,1	0,1	18,5	20,2	18,4	56,8	60,4	64,8	76,6	79,4	86,5
Varkauden as	19,8	31,9	40,8	10,5	12,5	6,3	0,0	0,0	0,0	60,6	62,7	55,3	44,9	29,8	34,0	79,9	82,2	88,0
Västra Nylands krs	2,1	7,0	15,5	41,5	51,2	49,7	0,3	0,4	0,8	23,8	22,6	22,4	67,0	71,9	63,5	80,4	84,8	84,9
Vammalan sairaala	30,5	22,8	31,6	47,3	53,3	41,1	5,3	0,5	0,1	19,3	35,6	37,5	16,2	22,4	29,8	81,7	86,0	85,4
Oulaskankaan sairaala	12,1	19,7	37,3	64,8	58,0	44,5	1,6	1,8	2,2	17,2	17,7	20,5	36,7	37,4	36,6	79,2	79,4	84,8
Vakka-Suomen sairaala	29,0	35,1	46,7	1,0	0,3	4,3	0,2	0,3	0,0	45,7	50,4	43,5	30,0	38,4	33,9	70,7	81,1	78,0
Hyvinkään as	23,6	26,7	39,3	26,7	29,7	26,6	0,0	0,3	0,4	66,4	70,3	69,4	9,7	7,3	8,9	80,3	83,8	86,3
Jorvin sairaala	30,8	42,2	47,4	4,6	6,8	8,0	0,0	0,0	0,2	31,1	51,1	53,0	9,1	15,2	10,2	75,7	79,4	81,2
Helsingin yks	57,6	70,9	67,8	9,2	3,0	1,1	0,3	0,1	0,3	57,7	56,3	48,1	26,1	23,6	9,8	87,3	90,5	80,1
Turun yks	36,1	49,9	60,4	16,0	17,7	15,0	0,8	3,2	3,9	21,8	36,3	35,4	7,4	18,3	39,3	82,1	83,0	86,7
Kuopion ys	30,6	37,4	41,7	33,4	28,9	25,6	0,1	0,4	0,7	52,6	53,6	50,2	2,4	0,9	0,7	80,4	83,3	82,8
Oulun ys	26,5	30,4	31,5	42,2	42,4	37,5	5,3	4,7	3,7	46,2	38,6	38,7	32,4	32,8	52,3	83,2	84,2	88,6
Tampereen ys	36,3	28,1	34,5	36,6	45,3	43,7	8,8	0,2	1,4	45,4	59,2	60,0	14,7	15,3	12,2	82,4	86,0	88,0
Kuusamon tk	35,6	42,7	40,4	24,0	23,0	34,7	0,0	0,5	24,2	0,7	3,2	2,8	15,4	19,8	20,4	63,9	68,9	80,0
Forssan sairaala	17,6	29,6	36,6	32,1	24,4	20,2	0,0	0,0	0,0	37,3	37,3	45,5	51,5	71,6	63,8	81,2	90,7	87,9
Raahen tk	9,7	14,4	28,1	27,7	43,0	26,9	0,5	2,5	1,2	26,3	29,5	32,6	40,8	43,1	55,4	67,1	76,4	84,9
Yhteensä / Totalt ⁽¹⁾	27,3	33,6	39,5	22,3	23,6	22,3	1,7	1,2	2,2	44,9	51,9	51,8	23,3	28,3	28,1	79,2	82,9	84,9

¹⁾ Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000 - Ekskl. Kymenlaakso centralsjukhus år 1998-2000.

Taulukko 3: Kivunlievitys sairaaloittain, ensisynnyttäjät 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001 (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)
 Tabell 3: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, förstföderskor 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001 (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

	Epiduraali			Paraservikaali			Pudendaali			Hokaasu			Muu puudutus tai lääkitys			Jokin kivunlievitys		
	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001	1996-1997	1998-1999	2000-2001
Kätilöopiston sairaala	69,4	75,2	80,4	3,4	2,2	1,6	0,1	0,2	0,1	55,5	57,4	67,2	7,9	5,3	7,6	86,9	89,1	94,5
Etelä-Karjalan ks	12,3	20,7	45,6	57,6	62,3	44,1	0,7	0,0	0,0	43,8	75,0	71,6	37,3	90,0	52,2	96,3	98,6	96,7
Keski-Suomen ks	30,0	39,9	55,3	7,9	12,9	12,8	0	0,3	0,2	19,5	69,0	65,6	33,5	72,6	65,0	90,9	92,6	94,6
Pohjois-Karjalan ks	36,0	49,0	59,3	48,9	41,9	33,7	0,2	0,4	0,0	50,2	52,2	50,1	28,8	33,9	30,9	91,6	95,2	96,2
Savonlinnan ks	31,4	47,6	63,8	18,9	13,9	6,3	2,9	2,2	0,7	20,6	35,2	34,0	66,0	71,4	67,2	84,6	92,7	95,5
Vaasan ks	13,2	24,4	24,6	51,7	48,5	54,6	0,4	0,2	11,4	50,7	65,4	58,8	44,1	57,8	53,6	86,7	94,5	92,3
Ålands cs	34,3	42,6	58,0	1,2	0,0	0,0	0	0,0	0,0	21,5	34,4	24,7	36,0	21,3	11,1	73,3	73,8	72,8
Kanta-Hämeen ks	23,9	37,5	41,1	69,2	59,3	58,1	6,7	7,7	23,0	38,1	36,2	45,0	19,0	9,6	5,4	93,3	93,6	95,3
Länsi-Pohjan ks	30,2	35,2	48,6	29,7	30,4	38,5	0,2	1,1	1,7	37,7	43,9	44,0	25,2	49,2	36,5	80,0	88,3	90,9
Lapin ks	39,3	35,7	50,6	4,6	5,6	1,6	0,1	0,1	0,0	64,7	63,4	55,2	53,9	47,3	55,9	90,9	86,3	90,8
Mikkelin ks	38,3	61,0	65,7	8,2	14,5	13,2	1,3	14,1	24,0	28,2	39,7	51,5	78,5	91,8	76,6	96,1	98,0	97,0
Satakunnan ks	22,8	52,0	56,5	24,3	18,8	17,9	7,1	0,3	0,4	59,3	85,8	84,1	34,9	55,1	45,0	96,3	97,4	97,3
Kymenlaakson ks	36,9	-	76,8	21,2	-	4,1	1,1	-	0,6	55,4	-	82,9	20,8	-	41,8	64,2	..	98,5
Keski-Pohjanmaan ks	28,3	36,2	52,5	28,3	18,0	15,1	0,8	0,5	0,7	33,7	39,2	41,4	57,8	47,7	51,1	87,4	85,3	91,4
Kainuun ks	44,0	55,2	73,8	32,4	32,7	23,0	0,4	1,2	1,1	52,8	50,8	27,9	8,1	4,2	13,3	87,9	92,3	95,9
Etelä-Pohjanmaan ks	62,5	74,2	65,7	11,6	8,6	7,3	2,2	4,8	4,0	85,3	83,6	81,2	46,7	48,0	59,7	96,1	97,5	97,8
Päijät-Hämeen ks	42,7	54,0	65,9	7,5	12,8	6,5	3,3	5,4	2,7	88,7	90,1	89,3	55,7	49,9	31,3	95,1	96,6	95,8
Porvoon sairaala	22,8	33,2	44,0	0,4	0,2	0,2	0	0,0	0,0	52,4	64,4	59,7	54,8	73,7	63,1	92,5	94,5	95,6
Iisalmen as	42,6	47,1	54,0	7,2	5,4	4,8	1,2	1,8	1,6	18,5	33,9	43,9	53,4	63,3	65,2	85,5	89,1	93,0
Kuusankosken as	20,2	35,0	38,3	36,2	14,0	7,9	0,2	0,8	0,5	88,5	87,9	84,2	35,1	58,0	52,7	94,5	96,0	93,2
Lohjan as	58,1	65,7	76,8	6,5	6,4	3,0	0	0,0	0,0	57,6	55,0	42,1	26,4	20,2	54,9	89,0	91,8	94,3
Loimaan as	59,5	75,0	75,9	7,0	5,4	0,8	0	0,0	0,0	74,4	78,1	68,9	34,8	29,9	26,1	95,6	97,3	96,7
Jakobstads sjukhus	11,6	13,3	25,7	3,6	3,2	0,4	3,1	5,2	12,7	79,5	70,7	61,2	56,3	64,3	53,2	88,4	82,7	84,0
Rauman as	53,2	51,6	64,3	55,6	52,2	54,6	0,4	0,0	0,3	73,3	72,3	71,4	33,7	41,5	50,4	89,0	91,8	94,2
Salon as	35,7	33,8	37,1	4,9	7,4	5,3	0,0	0,0	0,0	23,7	25,8	20,9	74,1	79,3	81,4	90,8	92,4	95,6
Varkauden as	43,3	69,0	74,3	60,5	65,8	63,1	0,7	0,3	1,4	66,0	69,5	63,2	56,7	33,0	32,2	92,2	95,6	96,1
Västra Nylands krs	3,8	12,4	27,4	54,5	59,9	56,6	0,8	0,2	1,3	32,4	33,1	30,6	75,7	82,2	72,1	90,3	92,9	93,8
Vammalan sairaala	34,5	43,2	56,7	59,6	48,1	35,6	5,8	0,0	0,4	23,6	36,1	40,5	28,4	39,5	44,4	89,8	95,9	95,4
Oulaskankaan sairaala	30,3	42,0	76,5	75,2	61,7	29,4	2,6	2,8	3,2	21,3	23,8	23,5	58,5	62,7	55,0	91,9	94,0	96,6
Vakka-Suomen sairaala	52,0	57,0	76,7	0,0	0,0	3,4	0,0	0,0	0,0	54,0	54,7	55,2	36,0	41,4	44,0	86,0	91,4	98,3
Hyvinkään as	50,2	52,5	65,1	22,9	24,4	18,4	0,0	0,5	0,3	76,1	78,0	77,9	16,6	12,3	16,0	92,0	92,9	94,5
Jorvin sairaala	53,4	67,6	74,7	2,3	2,6	3,1	0,0	0,0	0,0	24,8	57,2	58,9	9,3	19,7	15,3	89,7	92,2	94,0
Helsingin yks	78,2	85,3	77,8	4,2	1,1	0,5	0,4	0,2	0,2	62,5	62,3	54,3	40,2	35,9	14,2	94,2	96,1	84,2
Turun yks	56,2	75,0	84,5	7,4	7,8	5,3	1,0	4,8	5,8	20,1	38,7	37,0	9,1	24,3	56,0	93,7	93,3	95,6
Kuopion ys	55,6	63,5	67,6	26,3	19,0	14,8	0,2	0,6	1,0	59,2	58,8	53,2	3,5	1,3	1,2	90,7	92,0	91,7
Oulun ys	57,5	63,3	63,3	29,9	26,8	25,2	8,7	7,3	4,4	55,5	46,4	47,4	43,8	41,3	61,5	93,2	93,2	96,3
Tampereen ys	49,6	49,4	58,5	38,8	39,6	33,6	11,3	0,2	1,6	57,0	68,3	69,8	23,4	22,4	18,9	92,5	94,6	95,9
Kuusamon tk	63,1	75,6	80,7	18,5	9,2	19,3	0,0	0,0	15,1	0,6	1,7	1,7	17,8	30,3	32,8	80,9	88,2	95,0
Forssan sairaala	39,8	62,8	68,0	38,4	14,2	10,3	0,0	0,0	0,0	38,9	33,6	44,3	64,0	76,1	76,3	93,4	95,6	96,9
Raahen tk	26,5	38,4	66,3	32,9	46,3	19,3	0,0	1,1	0,0	34,1	38,9	42,5	49,4	61,6	64,6	80,0	94,2	97,2
Yhteensä / Totalt ⁽¹⁾	47,3	57	64,7	20,9	19,4	16,2	2,3	1,8	2,6	49,5	58,8	58,7	30,7	35,9	34,9	90,7	93,1	94,0

¹⁾ Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000 - Ekskl. Kymenlaakso centralsjukhus år 1998-2000.

Taulukko 4: Kivunlievitys sairaalatyypeittäin 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, kaikki synnyttäjät (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 4: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhustyp 1996-1997, 1998-1999, 2000-2001, alla föderskor (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

	Epiduraali Epidural			Paraservikaali Paraservikal			Pudendaali Pudendal			Ilokaasu Lustgas			Muu puudutus tai lääkitys Annan bedövning eller medicinering			Jokin kivunlievitys Någon lindring		
	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001	1996- 1997	1998- 1999	2000- 2001
Kaikki synnyttäjät Alla föderskor																		
Yliopistosairaala/ Universitetsjukhus	39,0	44,0	47,7	26,3	27,5	24,8	3,5	1,7	2,0	44,4	49,2	47,1	18,0	19,6	23,5	83,5	85,8	85,4
Yli 1500 synnytystä/ förlossningar	28,4	36,4	41,7	14,3	16,2	15,4	1,0	0,8	0,6	51,0	61,5	63,1	18,9	25,2	23,9	80,2	83,6	86,2
750-1499 synnytystä/ ⁽¹⁾ förlossningar	13,7	18,4	26,5	31,8	33,0	32,2	0,9	1,9	6,4	40,8	45,5	45,8	30,2	41,3	35,8	76,3	81,7	83,8
Alle 750 synnytystä/ förlossningar	19,6	23,1	31,4	19,6	21,8	22,2	0,8	0,5	1,8	37,7	42,8	41,2	36,5	39,8	40,5	73,4	78,3	82,6
Yhteensä / Totalt ⁽¹⁾	27,3	33,6	39,5	22,3	23,6	22,3	1,7	1,2	2,2	44,9	51,9	51,8	23,3	28,3	28,1	79,2	82,9	84,9

Ensisynnyttäjät (yksisikiöiset, alatiesynnytykset)

Förstföderskor (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

Yliopistosairaala/ Universitetsjukhus	59,9	67,2	70,4	20,6	19,3	16,2	4,7	2,4	2,5	50,1	55,8	53,6	25,4	26,7	30,8	93,1	94,1	92,6
Yli 1500 synnytystä/ förlossningar	50,8	61,8	69,0	11,9	11,3	9,2	1,1	1,1	0,7	52,8	67,6	69,8	23,8	30,8	28,2	91,0	93,0	95,2
750-1499 synnytystä/ ⁽¹⁾ förlossningar	27,9	36,7	49,8	35,3	34,8	29,5	1,4	2,9	7,9	46,4	52,2	53,4	40,1	52,5	46,1	88,3	92,9	94,5
Alle 750 synnytystä/ förlossningar	36,6	43,7	55,6	24,3	23,0	20,5	1,1	0,8	1,6	44,1	49,0	45,1	48,6	52,9	51,4	87,8	91,4	93,4
Yhteensä / Totalt ⁽¹⁾	47,3	57,0	64,7	20,9	19,4	16,2	2,3	1,8	2,6	49,5	58,8	58,7	30,7	35,9	34,9	90,7	93,1	94,0

¹⁾ Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000. - Ekskl. Kymenlaakso centralsjukhus 1998-2000.

Taulukko 5: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät 2000-2001 (yksisikiöiset)

Tabell 5: Förlossningsmetod efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor 2000-2001 (enkelbörd)

	Alatie		Perätilä		Pihti		Imukuppi		Keisarileikkaus				Tuntematon		Yhteensä
	Vaginal		Sätösläge		Tång		Vacuum ex.		Kejsarsnitt		Suunniteltu		Muu		
										Planerat	Annat				
Kätilöopiston sairaala	7 617	78,7	15	0,2	13	0,1	630	6,5	593	6,1	808	8,3	2	0,0	9 678
Etelä-Karjalan ks	1 863	80,1	-	0,0	-	0,0	129	5,5	173	7,4	160	6,9	-	0,0	2 325
Keski-Suomen ks	4 098	77,6	14	0,3	-	0,0	240	4,5	409	7,7	521	9,9	1	0,0	5 283
Pohjois-Karjalan ks	2 534	80,0	19	0,6	2	0,1	198	6,2	242	7,6	174	5,5	-	0,0	3 169
Savonlinnan ks	671	72,6	8	0,9	1	0,1	54	5,8	83	9,0	103	11,1	4	0,4	924
Vaasan ks	1 869	77,3	18	0,7	37	1,5	174	7,2	163	6,7	156	6,5	1	0,0	2 418
Ålands cs	360	69,5	1	0,2	2	0,4	42	8,1	53	10,2	50	9,7	10	1,9	518
Kanta-Hämeen ks	2 114	77,8	15	0,6	5	0,2	183	6,7	157	5,8	242	8,9	-	0,0	2 716
Länsi-Pohjan ks	1 017	75,5	14	1,0	-	0,0	81	6,0	112	8,3	98	7,3	25	1,9	1 347
Lapin ks	1 607	76,8	12	0,6	-	0,0	108	5,2	153	7,3	196	9,4	17	0,8	2 093
Mikkelin ks	1 343	77,7	4	0,2	-	0,0	107	6,2	118	6,8	156	9,0	-	0,0	1 728
Satakunnan ks	2 465	75,3	34	1,0	2	0,1	309	9,4	154	4,7	307	9,4	1	0,0	3 272
Kymenlaakson ks	1 637	75,4	4	0,2	6	0,3	118	5,4	172	7,9	232	10,7	2	0,1	2 171
Keski-Pohjanmaan ks	1 752	79,5	-	0,0	-	0,0	99	4,5	188	8,5	158	7,2	8	0,4	2 205
Kainuun ks	1 152	78,1	-	0,0	-	0,0	127	8,6	77	5,2	119	8,1	-	0,0	1 475
Etelä-Pohjanmaan ks	3 386	81,9	17	0,4	3	0,1	184	4,5	210	5,1	309	7,5	23	0,6	4 132
Päijät-Hämeen ks	2 859	73,0	22	0,6	6	0,2	388	9,9	280	7,1	359	9,2	3	0,1	3 917
Porvoon sairaala	1 309	79,0	-	0,0	-	0,0	78	4,7	105	6,3	164	9,9	-	0,0	1 656
Iisalmen as	490	66,7	-	0,0	6	0,8	36	4,9	94	12,8	97	13,2	12	1,6	735
Kuusankosken as	921	76,4	1	0,1	14	1,2	38	3,2	108	9,0	120	10,0	3	0,2	1 205
Lohjan as	1 012	73,8	1	0,1	-	0,0	105	7,7	106	7,7	147	10,7	-	0,0	1 371
Loimaan as	628	78,0	4	0,5	1	0,1	50	6,2	82	10,2	40	5,0	-	0,0	805
Jakobstads sjukhus	705	78,5	3	0,3	19	2,1	46	5,1	72	8,0	53	5,9	-	0,0	898
Rauman as	526	80,2	3	0,5	-	0,0	43	6,6	44	6,7	35	5,3	5	0,8	656
Salon as	896	69,9	5	0,4	3	0,2	178	13,9	86	6,7	114	8,9	-	0,0	1 282
Varkauden as	456	76,6	4	0,7	-	0,0	16	2,7	56	9,4	63	10,6	-	0,0	595
Västra Nylands krs	841	78,0	-	0,0	-	0,0	77	7,1	64	5,9	96	8,9	-	0,0	1 078
Vammalan sairaala	693	81,4	-	0,0	-	0,0	59	6,9	60	7,1	39	4,6	-	0,0	851
Oulaskankaan sairaala	1 363	86,2	19	1,2	-	0,0	51	3,2	74	4,7	74	4,7	-	0,0	1 581
Vakka-Suomen sairaala	319	73,7	1	0,2	1	0,2	24	5,5	38	8,8	50	11,5	-	0,0	433
Hyvinkään as	2 301	75,5	4	0,1	-	0,0	169	5,5	236	7,7	308	10,1	29	1,0	3 047
Jorvin sairaala	5 462	81,9	5	0,1	-	0,0	211	3,2	486	7,3	505	7,6	-	0,0	6 669
Helsingin yks	6 354	70,2	23	0,3	1	0,0	503	5,6	972	10,7	1194	13,2	1	0,0	9 048
Turun yks	5 287	76,6	70	1,0	23	0,3	501	7,3	503	7,3	519	7,5	-	0,0	6 903
Kuopion ys	3 041	78,0	11	0,3	-	0,0	113	2,9	380	9,7	308	7,9	45	1,2	3 898
Oulun ys	5 269	78,9	53	0,8	-	0,0	336	5,0	464	6,9	555	8,3	-	0,0	6 677
Tampereen ys	7 058	80,8	148	1,7	10	0,1	493	5,6	469	5,4	544	6,2	8	0,1	8 730
Kuusamon tk	395	80,4	1	0,2	-	0,0	30	6,1	27	5,5	38	7,7	-	0,0	491
Forssan sairaala	238	69,8	1	0,3	-	0,0	18	5,3	54	15,8	30	8,8	-	0,0	341
Raahen tk	536	72,4	-	0,0	-	0,0	44	5,9	68	9,2	89	12,0	3	0,4	740
Yhteensä / Totalt⁽¹⁾	84 500	77,4	554	0,5	155	0,1	6 392	5,9	7 994	7,3	9 331	8,5	316	0,3	109 242
Yliopistosairaala/ Universitetsjukhus	27 009	76,6	305	0,9	34	0,1	1 946	5,5	2 788	7,9	3 120	8,8	54	0,2	35 256
Yli 1500 synnytystä/ förlossningar	30 722	78,4	130	0,3	26	0,1	2 329	5,9	2 610	6,7	3 291	8,4	59	0,2	39 167
750-1499 synnytystä/ förlossningar	15 445	78,6	72	0,4	48	0,2	1 113	5,7	1 344	6,8	1 606	8,2	28	0,1	19 656
Alle 750 synnytystä/ förlossningar	11 308	75,2	47	0,3	47	0,3	1 004	6,7	1 252	8,3	1 313	8,7	62	0,4	15 033
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	84 500	77,4	554	0,5	155	0,1	6 392	5,9	7 994	7,3	9 331	8,5	316	0,3	109 242

¹⁾ Sisältää tapaukset, joissa tieto on tuntematon. / Innehåller fall med okänd förlossningsmetod.

Taulukko 6: Synnytystapa sairaaloittain, ensisynnyttäjät 2000-2001 (yksisikiöiset)

Tabell 6: Förlossningsmetod efter sjukhus, försföderskor 2000-2001 (enbörd)

	Alatie		Perätilä		Pihti		Imukuppi		Keisarileikkaus			Tuntematon		Yhteensä	
	Vaginal		Sätösläge		Tång		Vacuum ex.		Kejsarsnitt		Okänd		Totalt		
									Suunniteltu	Muu					
									Planerat	Annat					
Kättilöopiston sairaala	3 497	71,4	9	0,2	10	0,2	531	10,8	273	5,6	579	11,8	-	-	4 899
Etelä-Karjalan ks	709	71,9	-	-	-	-	101	10,2	62	6,3	114	11,6	-	-	986
Keski-Suomen ks	1 419	68,4	5	0,2		0,0	198	9,5	137	6,6	317	15,3	-	-	2 076
Pohjois-Karjalan ks	889	70,9	10	0,8	1	0,1	159	12,7	86	6,9	109	8,7	-	-	1 254
Savonlinnan ks	222	61,0	2	0,5	1	0,3	43	11,8	28	7,7	68	18,7	-	-	364
Vaasan ks	652	66,7	6	0,6	31	3,2	133	13,6	60	6,1	96	9,8	-	-	978
Ålands cs	127	62,0	-	-	1	0,5	30	14,6	12	5,9	31	15,1	4	2,0	205
Kanta-Hämeen ks	729	66,8	10	0,9	3	0,3	149	13,6	50	4,6	151	13,8	-	-	1 092
Länsi-Pohjan ks	328	64,1	4	0,8	-	-	63	12,3	48	9,4	59	11,5	10	2,0	512
Lapin ks	537	68,8	3	0,4	-	-	83	10,6	47	6,0	102	13,1	9	1,2	781
Mikkelin ks	447	66,8	1	0,1	-	-	82	12,3	36	5,4	103	15,4	-	-	669
Satakunnan ks	885	64,8	15	1,1	2	0,1	237	17,3	41	3,0	186	13,6	-	-	1 366
Kymenlaakson ks	595	66,5	2	0,2	5	0,6	90	10,1	60	6,7	142	15,9	1	0,1	895
Keski-Pohjanmaan ks	492	69,0	-	-	-	-	74	10,4	54	7,6	89	12,5	4	0,6	713
Kainuun ks	375	66,8	-	-	-	-	91	16,2	31	5,5	64	11,4	-	-	561
Etelä-Pohjanmaan ks	1 075	73,3	9	0,6	3	0,2	125	8,5	66	4,5	178	12,1	11	0,7	1 467
Päijät-Hämeen ks	958	59,0	11	0,7	5	0,3	293	18,1	100	6,2	255	15,7	1	0,1	1 623
Porvoon sairaala	435	68,7	-	-	-	-	61	9,6	32	5,1	105	16,6	-	-	633
Iisalmen as	144	54,3	-	-	5	1,9	30	11,3	14	5,3	64	24,2	8	3,0	265
Kuusankosken as	328	65,9	-	-	11	2,2	29	5,8	40	8,0	90	18,1	-	-	498
Lohjan as	327	62,5	1	0,2		0,0	78	14,9	35	6,7	82	15,7	-	-	523
Loimaan as	201	69,1	1	0,3	1	0,3	38	13,1	25	8,6	25	8,6	-	-	291
Jakobstads sjukhus	194	68,3	1	0,4	15	5,3	27	9,5	14	4,9	33	11,6	-	-	284
Rauman as	179	66,5	2	0,7	-	-	40	14,9	15	5,6	30	11,2	3	1,1	269
Salon as	247	51,6	1	0,2	3	0,6	137	28,6	28	5,8	63	13,2	-	-	479
Varkauden as	142	67,3	-	-	-	-	10	4,7	25	11,8	34	16,1	-	-	211
Västra Nylands krs	309	68,8	-	-	-	-	60	13,4	21	4,7	59	13,1	-	-	449
Vammalan sairaala	240	72,9	-	-	-	-	44	13,4	18	5,5	27	8,2	-	-	329
Oulaskankaan sairaala	329	76,7	9	2,1		0,0	40	9,3	15	3,5	36	8,4	-	-	429
Vakka-Suomen sairaala	101	65,6	-	-	1	0,6	14	9,1	14	9,1	24	15,6	-	-	154
Hyvinkään as	814	66,2	2	0,2	-	-	122	9,9	84	6,8	192	15,6	16	1,3	1 230
Jorvin sairaala	2 047	74,4	1	0,0	-	-	169	6,1	189	6,9	344	12,5	-	-	2 750
Helsingin yks	2 443	61,8	10	0,3	-	-	394	10,0	354	9,0	753	19,0	-	-	3 954
Turun yks	2 023	67,3	41	1,4	18	0,6	395	13,1	197	6,5	334	11,1	-	-	3 008
Kuopion ys	1 174	71,9	5	0,3	-	-	85	5,2	159	9,7	191	11,7	19	1,2	1 633
Oulun ys	1 722	68,5	19	0,8	-	-	247	9,8	182	7,2	343	13,6	-	-	2 513
Tampereen ys	2 725	72,5	80	2,1	10	0,3	393	10,5	175	4,7	369	9,8	7	0,2	3 759
Kuusamon tk	99	68,3	-	-	-	-	20	13,8	7	4,8	19	13,1	-	-	145
Forssan sairaala	83	64,8	-	-	-	-	14	10,9	15	11,7	16	12,5	-	-	128
Raahen tk	150	55,8	-	-	-	-	30	11,2	28	10,4	60	22,3	1	0,4	269
Yhteensä / Totalt	30 408	68,1	260	0,6	126	0,3	4961	11,1	2 878	6,4	5 936	13,3	94	0,2	44 663
Yliopistosairaala/	10 087	67,8	155	1,0	28	0,2	1 514	10,2	1 067	7,2	1 990	13,4	26	0,2	14 867
Universitetsjukhus															
Yli 1500 synnytystä/	11 584	69,5	62	0,4	21	0,1	1 834	11,0	976	5,9	2 160	13,0	28	0,2	16 665
förlossningar															
750-1499 synnytystä/	5 122	68,5	31	0,4	39	0,5	863	11,5	434	5,8	973	13,0	14	0,2	7 476
förlossningar															
Alle 750 synnytystä/	3 612	63,9	11	0,2	38	0,7	750	13,3	401	7,1	813	14,4	26	0,5	5 651
förlossningar															
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	30 408	68,1	260	0,6	126	0,3	4961	11,1	2 878	6,4	5 936	13,3	94	0,2	44 663

1) Sisältää tapaukset, joissa tieto on tuntematon. / Innehåller fall med okänd förlossningsmetod.

Taulukko 7: Keisarileikkaukset sairaaloittain, kaikki synnyttäjät 1987-2001 (yksisikiöiset)

Tabell 7: Kejsarsnitt efter sjukhus, alla föderskor 1987-2001 (enkelbörd)

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Kätilöopiston sairaala	15,7	13,8	13,7	14,7	13,2	13,4	14,0	12,4	13,1	13,3	15,3	15,4	15,8	14,5	14,5
Etelä-Karjalan ks	14,0	14,1	12,3	14,9	14,1	13,8	14,5	11,8	12,4	14,4	14,3	11,8	12,7	14,7	14,0
Keski-Suomen ks	14,3	14,1	13,9	13,9	15,1	14,9	14,0	16,5	16,1	15,1	15,9	16,0	15,9	16,2	19,0
Pohjois-Karjalan ks	11,1	9,7	13,1	3,5	14,3	14,5	15,2	14,1	16,5	13,8	12,2	12,6	13,7	13,6	12,6
Savonlinnan ks	21,5	21,2	17,1	18,8	17,1	14,4	13,3	17,8	15,1	18,2	18,6	20,8	19,9	19,8	20,5
Vaasan ks	13,2	12,7	11,9	11,9	13,4	14,7	15,8	15,6	13,5	15,0	12,4	10,2	10,5	13,6	12,8
Ålands cs	14,3	12,5	17,6	15,9	12,3	15,4	14,0	13,2	14,1	17,6	18,3	17,1	21,8	18,1	21,5
Kanta-Hämeen ks	13,5	12,8	13,9	12,4	16,4	16,6	13,5	13,0	13,1	12,6	13,5	15,2	15,7	14,1	15,3
Länsi-Pohjan ks	9,7	10,9	12,4	10,5	11,0	10,7	11,3	13,9	13,9	17,1	16,1	13,8	16,9	16,3	14,7
Lapin ks	12,6	13,7	12,5	11,4	11,6	13,1	15,7	12,4	14,1	10,5	14,4	12,2	16,0	17,4	15,9
Mikkelin ks	13,0	14,5	16,7	15,5	14,9	12,5	8,8	12,9	13,1	7,7	13,6	15,9	18,1	14,0	17,7
Satakunnan ks	12,3	11,9	13,7	13,3	14,0	14,8	13,9	14,1	15,4	15,3	15,4	15,5	14,3	13,7	14,4
Kymenlaakson ks	13,2	13,6	14,8	15,1	15,3	16,4	14,5	16,0	14,1	16,4	17,7	17,8	18,1	17,5	19,7
Keski-pohjanmaan ks	15,0	14,3	14,9	12,0	13,7	14,4	13,1	15,0	14,8	18,2	14,7	16,1	17,8	15,3	16,1
Kainuun ks	17,7	14,3	19,5	14,7	16,7	12,9	14,9	16,3	17,1	16,0	13,9	12,7	14,8	14,3	12,2
Etelä-Pohjanmaan ks	8,9	8,7	9,9	8,7	10,0	11,2	10,2	12,8	11,8	12,7	12,7	12,7	11,6	11,5	12,7
Päijät-Hämeen ks	15,1	15,4	11,2	10,8	16,4	17,6	14,8	14,9	18,0	15,1	14,7	14,3	16,9	17,0	15,6
Porvoon sairaala	15,5	13,7	13,7	12,7	13,8	11,8	12,3	15,3	11,3	13,4	13,5	14,5	13,6	14,9	17,7
Iisalmen as	21,7	22,9	24,9	27,6	30,1	26,6	20,7	23,0	21,9	21,3	21,8	20,9	23,0	26,8	25,0
Kuusankosken as	19,3	19,3	20,1	22,5	21,5	22,8	22,4	21,8	22,9	23,1	20,8	22,9	21,2	14,8	23,7
Lohjan as	16,4	15,2	13,3	13,5	17,0	15,9	15,5	14,4	16,2	18,5	18,2	18,8	18,5	17,9	19,1
Loimaan as	12,4	14,8	14,6	17,3	12,8	12,6	9,8	18,0	17,0	15,7	15,2	15,5	11,8	14,0	16,3
Jakobstads sjukhus	13,3	16,2	18,7	16,9	14,2	15,4	15,7	17,2	14,8	17,7	15,0	11,4	13,6	12,1	15,7
Rauman as	9,9	6,6	9,2	8,1	11,3	11,9	10,0	12,0	13,3	11,1	12,1	12,8	14,4	12,1	11,9
Salon as	17,4	17,0	19,3	18,4	19,2	13,8	14,2	13,4	17,3	14,2	14,8	14,2	15,5	15,8	15,4
Varkauden as	16,7	17,6	14,7	16,6	19,3	15,8	17,1	19,5	14,3	18,0	17,1	18,8	19,6	18,1	23,0
Västra Nylands krs	5,9	10,2	11,7	10,4	12,2	12,6	11,5	12,9	9,8	13,2	13,6	13,1	17,4	14,9	14,8
Vammalan sairaala	28,8	26,0	19,8	13,9	15,7	19,0	13,4	19,1	20,2	15,9	17,4	12,2	17,7	11,1	12,1
Oulaskankaan sairaala	13,5	10,3	12,4	12,2	12,4	10,4	11,6	12,2	12,4	13,0	14,2	9,6	9,2	9,3	9,4
Vakka-Suomen sairaala	10,2	12,0	13,1	10,7	15,5	13,9	15,1	14,3	16,8	19,4	17,0	22,2	25,2	19,5	21,3
Hyvinkään as	15,8	16,5	15,2	14,1	16,1	14,0	16,0	15,3	16,7	16,8	17,2	16,9	16,7	19,1	16,6
Jorvin sairaala	13,2	12,4	13,6	12,8	15,1	13,8	13,9	14,4	14,6	15,1	14,3	13,8	15,2	14,9	14,8
Helsingin yks	17,1	16,2	17,7	19,3	18,4	19,6	23,2	22,8	22,6	23,7	22,7	23,8	22,3	23,2	24,7
Turun yks	18,7	18,4	16,8	15,2	14,8	15,6	15,7	17,1	16,9	15,8	15,4	14,1	14,8	13,7	15,9
Kuopion ys	17,8	15,1	16,7	13,8	(7,8)	15,6	14,8	15,8	17,8	19,1	16,8	15,7	16,1	17,9	17,4
Oulun ys	14,2	13,0	11,8	12,1	11,4	11,7	12,0	14,5	13,4	14,2	12,9	14,0	14,2	16,3	14,3
Tampereen ys	9,2	10,0	10,1	9,3	9,8	7,9	8,7	9,3	10,7	10,4	9,1	9,2	8,9	10,6	12,6
Kuusamon tk	15,5	11,2	11,0	10,1	10,8	12,0	13,3	12,2	16,0	11,3	16,5	21,5	20,1	13,5	12,9
Forssan sairaala	24,2	21,5	15,8	19,2	17,7	19,5	21,3	22,7	15,9	18,8	20,9	21,5	25,2	25,0	24,2
Raahen tk	16,0	17,4	16,4	25,0	21,1	16,8	20,5	14,2	19,2	18,8	18,4	18,3	16,9	17,6	24,9
Yhteensä / Totalt	14,2	13,7	13,9	13,3	14,1	14,2	14,3	15,1	15,3	15,4	15,3	15,1	15,5	15,5	16,2

Taulukko 8: Keisarileikkaukset sairaaloittain, ensisynnyttäjät 1987-2001 (yksisikiöiset)

Tabell 8: Kejsarsnitt efter sjukhus, förstföderskor 1987-2001 (enkelbörd)

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Kätilöopiston sairaala	17,1	15,5	15,7	15,6	15,8	15,9	16,4	15,4	14,8	15,7	18,4	18,5	18,7	17,1	17,7
Etelä-Karjalan ks	14,8	14,8	13,7	18,0	16,7	18,2	17,5	14,3	16,6	18,5	20,6	13,1	17,1	16,8	18,8
Keski-Suomen ks	17,8	17,4	16,1	18,3	20,0	18,5	18,0	21,2	19,6	19,0	18,3	20,7	20,0	20,4	23,3
Pohjois-Karjalan ks	9,9	12,4	16,4	5,0	20,6	19,5	20,7	19,5	21,9	16,9	15,7	14,3	18,8	17,7	13,5
Savonlinnan ks	24,5	26,7	19,8	23,0	16,3	15,4	14,2	21,4	17,6	23,7	21,1	26,2	28,5	21,9	30,9
Vaasan ks	17,6	19,2	13,2	16,6	17,5	21,2	22,5	20,0	15,7	17,0	16,1	11,8	12,0	14,8	17,1
Ålands cs	17,0	13,6	17,5	18,1	18,8	15,8	14,4	14,6	18,7	19,5	21,4	17,7	27,8	21,3	20,7
Kanta-Hämeen ks	16,6	15,1	16,4	16,3	20,3	21,3	15,0	16,6	15,7	14,7	16,7	20,2	19,1	18,6	18,2
Länsi-Pohjan ks	14,5	13,5	14,8	12,5	13,1	14,0	13,4	17,5	17,7	20,7	19,8	17,2	21,2	21,9	19,7
Lapin ks	14,4	15,4	12,9	11,4	15,8	16,0	20,8	15,6	18,2	12,6	19,9	16,7	18,9	19,3	18,8
Mikkelin ks	16,6	16,4	20,4	15,5	19,7	15,8	8,9	17,3	15,7	13,3	17,9	22,0	25,7	17,6	23,7
Satakunnan ks	18,4	16,1	19,9	19,1	18,6	19,8	16,4	17,1	20,2	20,6	20,4	21,2	16,7	16,8	16,4
Kymenlaakson ks	15,7	16,2	15,9	17,5	17,8	18,9	16,7	19,4	17,6	20,2	20,3	23,2	24,0	19,0	25,9
Keski-Pohjanmaan ks	16,4	18,1	20,4	15,6	19,4	17,2	17,4	20,4	19,6	22,4	17,0	21,3	18,2	21,7	18,3
Kainuun ks	20,4	17,9	21,6	14,1	19,8	14,0	15,8	22,4	21,3	20,8	17,5	16,2	15,7	17,7	16,1
Etelä-Pohjanmaan ks	12,5	12,3	12,3	11,6	14,5	13,4	13,0	17,2	14,5	15,8	15,6	16,5	14,7	14,3	17,5
Päijät-Hämeen ks	16,4	16,4	10,4	11,6	19,1	20,4	17,7	15,8	21,5	18,4	18,7	16,3	19,4	22,8	20,9
Porvoon sairaala	18,8	17,9	16,0	14,9	15,9	15,0	16,5	20,9	12,8	15,6	16,0	20,3	17,1	20,3	22,9
Iisalmen as	24,2	27,7	28,2	37,6	41,9	35,0	26,6	31,1	25,2	25,4	30,9	21,8	29,5	30,4	28,2
Kuusankosken as	22,3	22,5	24,1	27,0	27,0	29,9	27,3	26,5	28,7	23,2	23,5	31,6	27,9	18,7	34,0
Lohjan as	17,9	20,2	16,7	14,2	19,1	17,7	15,0	15,2	18,6	24,7	21,1	22,0	24,9	22,5	22,2
Loimaan as	14,6	14,8	21,2	23,0	16,3	17,9	15,2	21,9	24,6	18,1	20,3	22,4	17,5	15,3	19,0
Jakobstads sjukhus	19,3	17,2	22,6	20,9	15,4	17,4	17,5	19,8	15,0	19,7	16,5	10,1	15,2	13,7	19,0
Rauman as	15,3	9,9	13,7	9,8	14,7	14,5	13,6	16,5	15,2	12,4	12,3	16,3	19,6	18,1	15,3
Salon as	23,8	23,4	27,9	23,0	25,5	15,1	18,4	15,8	25,3	16,9	17,8	12,0	19,2	23,2	15,3
Varkauden as	18,4	22,2	19,1	22,3	26,4	21,0	23,2	26,7	19,5	22,3	22,3	27,1	25,5	26,4	30,5
Västra Nylands krs	7,0	11,1	13,7	13,2	18,1	14,8	12,4	16,2	12,5	16,7	16,1	11,2	18,6	18,6	16,9
Vammalan sairaala	39,0	29,1	18,2	11,9	16,0	20,4	17,2	20,4	22,0	19,0	21,8	16,7	24,1	14,0	13,3
Oulaskankaan sairaala	21,6	15,1	16,9	18,1	18,5	10,9	16,3	20,6	17,2	21,1	21,5	13,9	10,6	13,6	10,2
Vakka-Suomen sairaala	9,9	14,0	18,7	8,6	16,2	15,5	14,7	18,0	18,4	18,9	24,7	28,2	33,0	23,7	25,6
Hyvinkään as	21,6	19,4	17,8	14,7	19,0	16,3	18,9	17,9	19,0	21,9	20,0	21,4	21,3	23,4	21,4
Jorvin sairaala	15,9	13,5	16,2	15,0	18,4	16,4	17,0	16,6	18,0	18,6	18,7	16,6	18,6	19,4	19,4
Helsingin yks	17,3	18,3	21,2	22,0	21,4	23,2	28,3	26,8	26,9	28,1	27,5	28,8	27,2	26,8	29,3
Turun yks	22,8	22,3	18,9	16,4	15,5	17,6	18,2	18,7	20,1	18,1	17,3	15,5	18,4	15,8	19,5
Kuopion ys	24,8	18,1	20,3	18,8	(8,9)	19,6	18,8	19,2	23,8	24,5	21,7	20,0	20,0	22,4	20,6
Oulun ys	16,1	16,3	14,9	14,8	13,2	13,7	15,5	19,0	18,0	18,6	15,8	17,1	18,4	22,8	19,1
Tampereen ys	11,0	11,3	12,4	10,7	11,3	10,1	10,3	11,4	13,0	13,0	10,8	11,3	11,1	13,0	15,9
Kuusamon tk	35,3	15,0	12,2	10,8	13,9	15,7	17,9	13,0	21,4	13,6	23,5	32,3	30,7	17,6	18,3
Forssan sairaala	32,6	28,6	21,7	28,9	19,2	23,8	26,9	22,5	22,9	22,0	27,3	26,6	24,7	26,9	21,3
Raahen tk	16,3	25,0	16,3	22,5	35,6	24,7	28,3	16,1	27,8	28,0	23,8	25,4	22,7	26,5	39,1
Yhteensä/ Totalt	17,1	16,6	16,8	16,0	17,5	17,4	17,6	18,5	19,0	18,9	18,8	18,6	19,3	19,3	20,1

Taulukko 9: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin 2000-2001, kaikki synnyttäjät (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 9: Andra åtgärder under förlossningen 2000-2001 efter sjukhus och sjukhustyp 2000-2001, alla föderskor (enkelbörd, ekskl.kejsarsnitt)

	Käynnistys Igångsättning	Oksitosiini Oxytocin	Prostaglandiini Prostaglandin	Episiotomia Episiotomi
Kätilöopiston sairaala	15,2	63,8	1,8	33,5
Etelä-Karjalan ks	10,3	38,6	4,8	52,7
Keski-Suomen ks	13,2	36,2	4,4	39,1
Pohjois-Karjalan ks	26,1	58,2	9,0	37,9
Savonlinnan ks	21,1	43,8	12,1	19,8
Vaasan ks	22,4	62,0	11,3	30,3
Ålands cs	3,4	45,1	1,0	19,3
Kanta-Hämeen ks	21,1	72,8	7,0	27,8
Länsi-Pohjan ks	35,4	39,1	22,9	60,7
Lapin ks	17,3	23,3	0,3	34,3
Mikkelin ks	10,2	43,7	11,9	49,1
Satakunnan ks	8,3	36,0	10,8	58,2
Kymenlaakson ks	28,7	80,0	13,9	59,5
Keski-Pohjanmaan ks	11,8	39,5	11,8	26,5
Kainuun ks	17,8	62,5	0,8	49,1
Etelä-Pohjanmaan ks	25,7	56,0	4,0	52,5
Päijät-Hämeen ks	17,3	50,7	2,2	50,1
Porvoon sairaala	13,4	32,7	7,1	41,1
Iisalmen as	10,8	40,3	4,4	45,8
Kuusankosken as	15,0	40,7	5,9	45,4
Lohjan as	18,2	29,7	11,6	28,5
Loimaan as	18,3	50,4	10,0	37,5
Jakobstads sjukhus	25,6	30,7	14,0	20,1
Rauman as	29,6	57,7	1,0	31,5
Salon as	11,6	25,2	7,6	30,5
Varkauden as	14,1	41,2	4,2	35,7
Västra Nylands krs	12,0	0,0	0,7	16,4
Vammalan sairaala	24,2	38,8	19,5	18,1
Oulaskankaan sairaala	10,1	24,8	2,7	42,4
Vakka-Suomen sairaala	24,3	33,6	7,2	33,0
Hyvinkään as	17,9	42,8	5,8	40,6
Jorvin sairaala	10,8	57,3	7,0	39,5
Helsingin yks	5,8	43,9	0,3	41,1
Turun yks	12,4	38,9	3,6	32,9
Kuopion ys	20,3	(8,2)	8,0	39,7
Oulun ys	16,3	43,8	3,3	30,6
Tampereen ys	6,9	50,9	12,3	43,6
Kuusamon tk	14,6	17,8	0,0	27,0
Forssan sairaala	34,2	42,4	28,4	29,6
Raahen tk	20,1	31,2	2,9	40,5
Yhteensä / Totalt	15,0	45,8	6,2	39,1
Yliopistosairaala/ Universitetsjukhus	11,0	40,8	5,5	37,9
Yli 1500 synnytystä/ förlossningar	16,0	52,5	5,0	41,9
750-1499 synnytystä/ förlossningar	16,8	48,7	7,7	40,0
Alle 750 synnytystä/ förlossningar	19,4	36,0	9,0	33,5
Yhteensä / Totalt	15,0	45,8	6,2	39,1

Taulukko 10: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin 2000-2001, ensisynnyttäjät (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 10: Andra åtgärder under förlossningen 2000-2001 efter sjukhus och sjukhustyp 2000-2001, förstföderskor (enkelbörd, ekskl.kejsarsnitt)

	Käynnistys Igångsättning	Oksitosiini Oxytocin	Prostaglandiini Prostaglandin	Episiotomia Episiotomi
Kätilöopiston sairaala	15,8	81,5	2,5	52,2
Etelä-Karjalan ks	8,8	57,2	4,2	84,1
Keski-Suomen ks	7,8	55,2	5,7	68,4
Pohjois-Karjalan ks	24,9	74,8	11,3	71,7
Savonlinnan ks	19,0	66,4	9,7	38,8
Vaasan ks	22,9	80,4	13,6	61,7
Ålands cs	3,1	63,6	0,6	30,2
Kanta-Hämeen ks	24,0	89,0	7,3	54,3
Länsi-Pohjan ks	35,8	59,0	25,9	89,6
Lapin ks	15,5	35,4	0,2	50,9
Mikkelin ks	3,8	64,7	12,8	82,6
Satakunnan ks	6,7	54,3	11,0	89,6
Kymenlaakson ks	26,7	91,9	16,0	86,1
Keski-Pohjanmaan ks	12,1	62,1	13,7	60,4
Kainuun ks	18,7	80,9	1,1	88,0
Etelä-Pohjanmaan ks	26,7	75,8	3,5	88,3
Päijät-Hämeen ks	18,6	71,8	2,8	86,0
Porvoon sairaala	11,9	49,2	9,7	74,2
Iisalmen as	11,8	61,5	4,8	78,1
Kuusankosken as	13,3	61,7	6,8	81,3
Lohjan as	13,8	44,6	12,1	60,1
Loimaan as	17,4	72,6	10,4	73,0
Jakobstads sjukhus	27,8	52,3	15,2	51,1
Rauman as	29,5	79,5	0,9	59,4
Salon as	9,8	45,4	7,7	59,8
Varkauden as	11,8	53,9	5,9	75,0
Västra Nylands krs	10,3	0,0	0,5	32,8
Vammalan sairaala	27,1	61,6	21,1	34,9
Oulaskankaan sairaala	10,1	38,4	3,2	84,4
Vakka-Suomen sairaala	19,8	50,0	4,3	59,5
Hyvinkään as	17,9	63,9	7,0	75,1
Jorvin sairaala	9,9	81,2	10,1	68,9
Helsingin yks	6,0	52,9	0,4	61,2
Turun yks	12,2	55,8	4,7	61,1
Kuopion ys	18,2	(7,4)	8,6	72,5
Oulun ys	15,5	63,5	4,0	66,2
Tampereen ys	5,0	73,0	13,4	77,9
Kuusamon tk	13,4	32,8	0,0	63,9
Forssan sairaala	36,1	64,9	27,8	56,7
Raahen tk	22,7	48,6	6,1	79,6
Yhteensä / Totalt	14,1	63,8	7,0	68,2
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	10,0	55,8	6,3	67,8
Yli 1500 synnytystä/ förlossningar	15,2	72,8	6,0	69,6
750-1499 synnytystä/ förlossningar	16,5	66,8	8,7	70,4
Alle 750 synnytystä/ förlossningar	18,5	53,8	9,6	62,0
Yhteensä / Totalt	14,1	63,8	7,0	68,2